

Svar på revisionsrapport "Granskning av bokslut och årsredovisning 2023"

Regionens revisorer har i brev den 11 april 2024 bett om regionstyrelsens kommentarer och synpunkter på revisionsrapporten "Granskning av bokslut och årsredovisning 2023-12-31".

Genomförd granskning har bedömt att det gjorts avsteg från lag och god sed när det gäller leasing och sammanställd redovisning. Ett arbete pågår med att inventera befintliga hyresavtal för fastigheter, för att utreda om några avtal bör klassificeras som finansiella, vilket i så fall kommer att hanteras till årsbokslut 2024. Det kommer även att utredas om regionens engagemang via koncernföretag bör föranleda att sammanställda räkenskaper ska upprättas.

Regionstyrelsen noterar med tillfredsställelse att årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, förutom de möjliga effekterna av de två punkterna ovan, bedöms ge en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året, samt att förvaltningsberättelsen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning och bokföring.

Enligt befintligt styrdokument "Anställning, registrering och utbetalning av lön" ansvarar chef varje månad för att kontrollera och godkänna all typ av frånvaro eller annan avvikande lön. En påminnelse skickas till chef via mejl en vecka före lönebryt varje månad där chef uppmanas att registrera och godkänna frånvaro och arbetsförändringar. En särskild påminnelse kommer att ske angående detta för att säkerställa kännedom och följsamhet.

För 2023 åberopade Region Västernorrland synnerliga skäl för att lägga en negativ budget på minus 337 miljoner kronor, vilket skulle återställas på 5 år. Anledningen var de snabba förändringarna i omvärlden som fått inflationen att stiga och resulterat i att regionens pensionskostnader ökat kraftigt under 2023 och 2024.

Att lägga en budget i balans och i verksamheten tillfälligt genomföra stora nedskärningar, för att sedan växla upp igen, skulle innebära betydande negativa konsekvenser för verksamheten men även för invånarna i Västernorrland. Förutom påtagliga minskningar i utbud, som är förenat med risker på kort sikt, kan en tillfällig neddragning även leda till mer långtgående konsekvenser, exempelvis inom kompetensförsörjningen där det redan idag finns stora utmaningar.

Region Västernorrland åberopar med anledning av detta synnerliga skäl för att inte återställa den del av det negativa balanskravsresultatet som kan hänföras till inflationens påverkan på pensionskostnaderna. Den exceptionellt höga inflationen beräknas ha medfört ökade pensionskostnader 2023 på 351 miljoner kronor.

Regionstyrelsen bedömer, med utgångspunkt i god ekonomisk hushållning, i enlighet med budgetbeslutet för året, att det inte är möjligt att återställa det negativa balanskravsresultatet från 2023 inom tre år och samtidigt upprätthålla en ändamålsenlig verksamhet. Denna bedömning grundar sig också i att även budgeten 2024 är negativ vilket i praktiken innebär att det endast återstår två år för att klara återställningen. Återställande av kvarstående negativa balanskravsresultat för 2023, 352 miljoner kronor, ska därmed ske inom 5 år.

Region Västernorrlands beslut att åberopa synnerliga skäl betyder inte att det inte krävs ett fortsatt arbete för att vända den ekonomiska utvecklingen. Trots att pensionskostnaderna bedöms minska, kommer det att krävas omfattande åtgärder för att sänka kostnadsnivån och säkerställa en nivå på resultatet som är långsiktigt hållbar för att nå en ekonomi i balans och över tid stärka den finansiella ställningen.

Att inte återställa hela det negativa balanskravsresultatet och att utsträcka tiden för ett återställande bedöms dock, i detta ekonomiskt utmanande läge, ge bäst förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning på sikt. De negativa konsekvenserna av tillfälligt stora neddragningar i verksamheten bedöms alltså bli större än de kortsiktiga ekonomiska vinsterna. Regionstyrelsens strategi är i stället att ha ett långsiktigt förhållningssätt till god ekonomisk hushållning, där ett kontinuerligt arbete mot uppsatta mål ska ge långsiktigt hållbara effekter för både verksamhet och ekonomi.

Beslut kring formerna för återställande av negativt balanskravsresultat kommer att fattas av fullmäktige i enlighet med fullmäktiges tidigare beslut 2023-11-22 §189.

Implementeringen av regionens styrmodell fortgår, där en del utgörs av fortsatt vidareutveckling av exempelvis indikatorer kopplade till regionplanens verksamhetsmässiga mål. Justeringar som syftar till förtydligade förutsättningar för målbedömning har gjorts inför 2024 och ytterligare justeringar planeras att föreslås inför fastställande av regionplan 2025. En annan förändring i den reviderade riktlinjen för styrmodell (fastställd mars 2024) är att uppföljningsbilagan bereds till regionfullmäktige att fastställa, i de delar som är regiongemensamma och som inte bedömts tjäna på att bygga på nämndernas nerbrytning av regionplanen. Kompletterande delar i bilagan är tänkta att tillställas regionstyrelsen för beslut, efter nämndernas framtagna av verksamhetsplaner under hösten.

Ovan nämnda justeringar bedöms bidra till förtydligade förutsättningar för uppföljning och bedömning av God ekonomisk hushållning. Samtidigt förtjänar det påpekas att verksamhetsmålen som har antagits i regionplanen syftar till att söka fånga önskvärda effekter, som sällan fullt ut låter sig "mätas" på ett entydigt objektivt sätt. Styrmodellens struktur och målens formuleringar är främst gjorda mot beaktande av att möjliggöra en förflyttning för Region Västernorrland i dess roll och komplexa uppdrag. Förflyttningarna synliggörs främst genom indikatorer, som ska indikera att - och i vilken riktning som -förändring sker, och som utgör viktiga underlag för den samlade bedömningen som görs utifrån varje mål.

REGIONSTYRELSEN

Glenn Nordlund
Ordförande

Åsa Bellander
Regiondirektör